

UCHWAŁA NR L.316.2022
RADY GMINY WĄPIELSK

z dnia 15 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) i art. 10 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 763 ze zm.), art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2022 r., poz. 1327 ze zm.); art. 8b ust. 2 pkt.12 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1608) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2023 stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Uchwala się preliminarz rzeczowo-finansowy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2023 stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Wąpielsk

Tomasz Czajkowski

I. Cele programu

§ 1. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie gminy Wąpielsk (narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne) poprzez ograniczenie tych problemów oraz zapobieganie powstawaniu nowych poprzez działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Celami szczegółowymi są następujące zadania:

- a) realizacja działań profilaktycznych,
- b) wskazywanie dzieciom i młodzieży perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu, zażywania innych substancji uzależniających oraz bez uzależnień behawioralnych,
- c) rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- d) udzielenie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- e) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych,
- f) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- g) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów prawnych w zakresie ich sprzedaży.

II. Diagnoza problemów uzależnień**§ 2. 1. Informacje demograficzne**

Gmina Wąpielsk jest gminą wiejską. Dobre warunki przyrodniczo-glebowe sprawiają, że jest gminą typowo rolniczą. W latach 2015-2021 liczba mieszkańców zamieszkałych na terenie Gminy Wąpielsk zmalała o 7,1 %. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,8 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Z danych demograficznych wynika, że społeczeństwo gminy się starzeje, przy zmniejszaniu się wskaźnika przyrostu naturalnego. 60,9 % mieszkańców gminy Wąpielsk jest w wieku produkcyjnym, 18,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Tabela nr 1 – Informacje demograficzne wg danych UG Wąpielsk (pobyt stały)

	Liczba ludności na dzień 31.12.2019	Liczba ludności na dzień 31.12.2020	Liczba ludności na dzień 31.12.2021
Kobiety	2037	2066	2037
Mężczyźni	1981	1986	1968
Razem	4018	4052	4005

2. Informacje dotyczące wielkości bezrobocia

Na terenie Gminy Wąpielsk bezrobocie rejestrowane wynosi 10,3%. 14,1% stanowi bezrobocie wśród kobiet, a 7,1% wśród mężczyzn.

Tabela nr 2 – Bezrobocie w Gminie Wąpielsk wg danych GUS.

Liczba bezrobotnych	Rok 2019			Rok 2020			Rok 2021		
	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M
Bezrobotni ogółem	158	99	59	161	103	58	168	109	59

3. Informacja o ilości punktów i liczbie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na terenie Gminy Wąpielsk wg stanu na koniec roku 2021 alkohol sprzedawany był w 11 punktach sprzedaży detalicznej położonych w następujących miejscowościach:

a) Wąpielsk – 4 punkty

b) Długie – 2 punkty

ww. punkty posiadają zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5%-18% alkoholu, a także powyżej 18% alkoholu

c) Ruskowo – 1 punkt

ww. punkty posiadają zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa oraz powyżej 4,5%-18% alkoholu,

d) Radziki Duże – 4 punkty

ww. punkty posiadają zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa oraz powyżej 18% alkoholu.

Tabela nr 3 – Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg danych UG Wąpielsk

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na dzień:			
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	13	11	11

Tabela nr 4 – Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wg danych UG Wąpielsk

Liczba zezwoleń sprzedaż napojów alkoholowych na dzień:			
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	37	32	32

4. Praca z rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie

W 2021 roku 303 rodziny były objęte pomocą GOPS w Wąpielsku. Prowadzonych było 4 procedury Niebieskiej Kart. Ogółem pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objętych było 8 rodzin. We wszystkich sprawach osobami dotkniętymi przemocą były kobiety oraz dzieci wychowujące się w rodzinach, natomiast osobami stosującymi przemoc byli mężczyźni.

Pracownik Socjalny rozpoznał, że w 12 rodzinach występuje problem alkoholowy.

Tabela nr 5 – Rodziny dotknięte przemocą i niewydolne wychowawczo wg danych GOPS i Policji

Liczba:	2019	2020	2021
Rodzin z problemami alkoholowymi objętych wsparciem GOPS	5	3	12
Założonych Niebieskich Kart	9	4	4
Rodzin niewydolnych wychowawczo objętych pomocą GOPS	210	190	254

Z analizy prac komisji wynika, że liczba zgłaszanych i wykrywanych przypadków przemocy w rodzinie utrzymuje się na tym samym poziomie.

Z danych otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie wynika, że w 2021 roku zanotowano 4 interwencje domowe z użyciem Niebieskiej Karty. Zgłoszenie do prokuratury – nie odnotowano. Zatrzymano 10 nietrzeźwych kierujących pojazdami. Odnotowano 3 przypadki zakłóceń porządku publicznego przez osoby pod wpływem alkoholu.

Pomimo wielu działań mających na celu ograniczenie zagrożeń spowodowanych uzależnieniami, a przede wszystkim uzależnieniami od alkoholu oraz prowadzonych działań profilaktycznych problemy te są nadal jednym z najpoważniejszych problemów społecznych do rozwiązania. Coraz częściej ujawniane są problemy przemocy w rodzinie. Dzieje się tak nie z uwagi na wzrost tych problemów na terenie gminy, lecz z uwagi na zwiększającą się świadomość w tym zakresie, co jest efektem prowadzonej edukacji publicznej.

Realizacją w/w problemów zajmują się następujące instytucje: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Rypinie, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Oddział Terapii Uzależnień w Radziejowie.

Problemy uzależnień powodują ogromne szkody społeczne dlatego bardzo ważne jest dalsze prowadzenie różnorodnych działań profilaktycznych w tym zakresie.

5. Informacje na temat przestępstw „narkotykowych”.

Na terenie Gminy Wapielsk nie odnotowano jeszcze przestępstw narkotykowych.

III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wapielsk na rok 2023.

§ 2. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii planuje się w 2023 roku podjęcie działań polegających na:

- 1) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) poprzez:
 - a) współpracę z Oddziałem Terapii Uzależnień od alkoholu i oddziałem leczenia zespołów abstynencyjnych w Radziejowie, a także z Policją i innymi instytucjami specjalizującymi się w pomocy osobom uzależnionym,
 - b) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, zatrudnienie terapeuty, psychologa, w ramach tego współpraca z GOPS w Wapielsku, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi).
 - c) dofinansowanie zadań Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”, działającego na terenie województwa.
- 2) realizowaniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień dla społeczności lokalnej poprzez:
 - a) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz ich rodziców,
 - b) działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy,
 - d) ciągłą współpracę z instytucjami oraz organizacjami specjalizującymi się w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
 - e) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „Żyj bez używek” oraz innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
 - f) wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych i sportowych zajęć pozalekcyjnych,
 - g) zorganizowanie festynu integracyjnego dla dzieci – spędzanie czasu wolnego rodzica wspólnie z dzieckiem, działania informacyjno – edukacyjne skierowane dla mieszkańców gminy,
 - h) organizowanie konkursów dotyczących wiedzy o uzależnieniach (nagrody),
 - i) dofinansowanie kosztów wypoczynku letniego: wycieczki, ogniska uwzględniając współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi,
 - j) doposażenie placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów,

- k) sfinansowanie wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć.
- 3) udzielenie rodzinom uzależnionym i współuzależnionym pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną poprzez:
- a) realizacja zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
 - b) organizowanie narad, konferencji, szkoleń oraz rozpowszechnianie gazet, ulotek i broszur poświęconych przemocy w rodzinie i uzależnieniom,
 - c) bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego dla rodzin uzależnionych i współuzależnionych, przemocy w rodzinie (dyżury psychologa, porady radcy prawnego Urzędu Gminy Wąpielsk),
 - d) organizowanie Gminnego Forum Dyskusyjnego.
- 4) działaniach skierowanych do osób uzależnionych mających na celu zmniejszenie szkód społecznych związanych z ich uzależnieniem poprzez:
- a) do obowiązku Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii należy: prowadzenie postępowań dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,
 - b) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi w celu podjęcia dobrowolnego leczenia oraz z osobami współuzależnionymi,
 - c) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, stowarzyszeniami fundacjami oraz szkołami w sprawach przemocy w rodzinie,
 - d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
 - e) kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia,
 - f) podnoszenie kompetencji członków gminnej komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - g) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów.
- 5) ograniczaniu dostępności napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję z uwzględnieniem następujących zasad:
 - do przeprowadzenia kontroli upoważnieni są członkowie komisji wyznaczeni przez Przewodniczącego Komisji,
 - kontrole przeprowadzane są w składach co najmniej dwuosobowych.

§ 3. Realizację Gminnego Programu prowadzi Sekretarz Gminy i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Wąpielsku oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

§ 4. Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 500 zł brutto, a członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 350 zł brutto, płatne za udział w posiedzeniu komisji na podstawie listy obecności. Za każdą nieobecność na posiedzeniu potrąca się 25 % ryczałtu miesięcznego.

- 1) Członkom Komisji uczestniczącym w naradach (szkoleniach) odbywających się poza terenem gminy Wąpielsk przysługuje za zgodą Wójta Gminy, zwrot kosztów przejazdu własnym pojazdem samochodowym według stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.) lub zwrot kosztów za przejazd pojazdem przedsiębiorstwa usługowego.

- 2) Należności, o których mowa w pkt.1 wypłacane są na podstawie poleceń wyjazdu służbowego akceptowanych przez Wójta Gminy Wąpielsk bądź z jego upoważnienia przez Sekretarza Gminy.

§ 5. Zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom

1. Finansowanie realizacji zadań programu będzie realizowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek.

2. Finansowanie może również nastąpić z dotacji celowych Wojewody, od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy pozyskanych w ramach konkursów.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr L.316.2022

Rady Gminy Wąpielsk

z dnia 15 grudnia 2022 r.

PRELIMINARZ RZECZOWO – FINANSOWY

REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

DLA GMINY WĄPIELSK NA ROK 2023.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

RAZEM	70 000,00
1. Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym	19 700,00 zł
1.1 Zakup materiałów profilaktycznych	200,00 zł
1.2 Gminne Forum Dyskusyjne	6 000,00 zł
1.3 Organizacja działań profilaktycznych i innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	13 500,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	10 800,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	10 800,00 zł
3. Działalność GKRPA	38 700,00 zł
3.1 wynagrodzenia członków GKRPA	27 000,00 zł
3.2 kursy i szkolenia, konferencje (podniesienie kompetencji osób pracujących z osobami uzależnionymi)	1 500,00 zł
3.3 podróże służbowe	200,00 zł
3.4 zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00 zł
4. Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.	300,00 zł
4.1 Dotacja na działalność Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”	300,00 zł
5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół	500,00 zł

Przeciwdziałanie narkomanii

RAZEM	20 000,00 zł
1. Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych	10 500,00 zł
2. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół	1 500,00 zł
3. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	8 000,00 zł
3.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	8 000,00 zł

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 w Gminie Wąpielsk powierza się Urzędowi Gminy Wąpielsk. W przypadku nie wydatkowania w całości zaplanowanych kwot na poszczególne zadania, dopuszcza się możliwość finansowania pozostałych zadań zawartych w programie bez zmiany niniejszego programu.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 1119 ze zm.), art. 10 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.), 8b ust. 2 pkt.12 ustawy z dnia 11 września 2015 r o zdrowiu publicznym (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1608) do kompetencji rady gminy, realizowanych w ramach zadań własnych gminy, należy uchwalanie corocznie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w celu realizowania zadań profilaktycznych w tym zakresie.